

BILTEN UKPS za 2021. godinu

*Nacija je skupina ljudi povezanih pogrešnim
tumačenjem prošlosti i mržnjom prema susedima.*
(Ernest Renan)

Ogrisci Jugoslavije i dalje samozaljubljeni trule i tule. Smišljaju desant na svaki detant. "Lakše je ljude prevariti nego ih ubediti da su prevareni". Guslari jednotonci (za razliku od kamiona petotonca) istrajno gude da većma zavedu već zabludele ljude: od zore se čeka kad će izaći politički porno-žutaći; radiodifuzija daje skromni doprinos opštoj konfuziji. **ЎЎЎ** „Za razliku od znanja, koje ima granice, neznanje ih nema“, beleži Alkibijad Nuša, naš satirični plemenitaš grčko-cincarsko-albanskog porekla. Zato oni koji ovce vodaju i strižu ne mogu da znaju (niti ič da hajaju) koliko ne znaju. **ЎЎЎ** „U Srbiji su neke godine sušne, neke plavne, ali sve su istorijske“. Te poplave do glave i suše do guše, poput stiha Laze Kostića „Što dan plete noć opara“, prerasle u festu tapkanja u mestu: pismo-glava; napred-nazad; obrni-okreni; tamo-vamo; guraj-vuci; očeš-nećeš; piši-briši; vako-nako; kad-tad; tuda-svuda; kreni-stani; manje-više; naši-njini. **ЎЎЎ** Poruke Svetog Nikole Pašića, spasitelja Padanaca od pošasti napretka, prkose prolaznosti: prepotopska baština i što duža batina. **ЎЎЎ** Ključno pitanje neozbiljne politike: Ko stoji iza NON PAPER-a? Odgovor: neki tigar od papira iz golemog balkanskog revira. **ЎЎЎ** Pozdrav inoveraca: „-Pomaže maska, domaćine! -Maska ti pomogla!“ nije dao ploda kod junačnog roda: čim su paske posustale, sve su maske (l)istom pale, pa se korona dočepala regiona. **ЎЎЎ** „Džentlmen je muškarac koji štiti ženu sve dok ne ostanu nasamo“, veli Džejn Fonda. Naše muškarčine tabaju i vošte, siluju, leše... i mnogo toga jošte. **ЎЎЎ** Padanici u susednoj domaji promenu vlasti, kao kišu u suši, litijama prizivali. Bog im molitve usliši i u matici im na svetome mestu Jadar (jednima – jad, drugima – dar) litijuma otkri. Onaj neko što je reko „Priroda nije nasleđe od naših predaka, već pozajmica od naših potomaka“ ljute protivnike i grdne nevolje steko. Bubrenju vraški zamešenog testa – dok je friško taze – dometnut je kvasac građanskih protesta. **ЎЎЎ** Frojdovoj opaski "Prvi znak ljudske gluposti je potpuno odsustvo stida" valja dodati: „Ko nema stida, ne zna za ponos!“.

БРЕЈКИНГ ЊУЗ: **○** U Padaniji – statistički potvrđeno! – zavist je ispred zavisnosti. **○** Brkaju stenografiju sa petrografijom. Neki čak za ovu drugu misle da je portret srpskog kralja i da Padaniju valja vratiti u monarhiju. **○** Dokazano: grudoljupci nisu matorci lascivci, nego volitelji rodne grude. **○** Neo-Tarabići proriču: Evropa je skroz tropa! Planeti preta Sarmagedon – svetska nestašica kiselog kupusa. **○** Ko feniks iz pepela, prestonički Mlatko Radić ponosno niče i jača iz belog kreča, mračne priče i nečijeg plača.

GRAFIT: Demokratiju nemamo, uzmite nešto sa roštilja.

VIC KOJI TO VIŠE NIJE:

- Kad će biti bolje?
- Već je bilo!

Ž. K-P.

СЕДАМДЕСЕТ ГОДИНА УДРУЖЕЊА КЊИЖЕВНИХ ПРЕВОДИЛАЦА СРБИЈЕ

Ове године Удружење књижевних преводаца Србије обележава седам деценија постојања. Седамдесети рођендан књижевни преводиоци прослављају у амбијенту којим доминира медијска експанзија Удружења и јачање шире свести о значају књижевног превођења за културу сваког народа, па и нашег. Прошлогодишњи серијал трибина посвећених Петеру Хандкеу, који је наишао на велики одјек у овдашњој културној, али и свеукупној јавности, који је Удружење организовало уз финансијску подршку Министарства културе и информисања у Влади Републике Србије, крунисан објављивањем великог зборника „Хандке у Србији“, а све у склопу опсежног пројекта „Подршка објављивању изабраних дела Петера Хандкеа у Србији“, као и овогодишње утемељење нове књижевно-преводачке награде *Матилда Трифуновић*, чији је први лауреат новосадски књижевни преводац Реља Дражић, а која ће убудуће, на сваке две године, доносити почаст истакнутим преводиоцима драмских дела са страних на српски језик – скренули су, неминовно, рефлекторе на асоцијацију преданих тумача књижевних дела која је, у свом седамдесетолетном историјату, више таворила у сенци него што је успевала да се наметне окружењу у којем живи и опстаје.

Разлози за (не)задовољство

Док обележава свој 70. рођендан, Удружење, дакле, има непосредних разлога за задовољство, поред осталог и зато што се његово руководство, на челу с председником Душком Паунковићем, у веома деликатним тренуцима борило и изборило за побољшање материјалног статуса самосталних уметника (који и јесу окосница Удружења), али и поред тога, како то већ пословично бива, појављују се и разлози за незадовољство. Књижевни преводиоци су, као по некој дефиницији, препознатљиво незадовољни материјалним вредновањем њиховог стваралачког рада, па чак и номиналним признањем њиховог стваралачког чина (како ће и да ли ће бити представљени у самим издањима, па и, потом, у новинама, на телевизији и радију, на

интернету). Осим субјективних, ту је још један, објективан чинилац који погодује неповољној клими: рестриктивни амбијент који нам је свима, па и књижевним преводиоцима, наметнуо посебан режим живота диктиран узусима пандемијског битисања.

Удружење књижевних преводилаца Србије основано је 1951. године, у кући Милана Пироћанца у престоничкој Француској улици број 7, а у ударању темеља учествовала је група већ реномираних књижевних преводилаца, који су се даром и радом истакли пре Другог светског рата: др Милош Н. Ђурић, Живојин Симић, др Божидар Марковић, Вера Стојић, Боривоје Недић, Јелисавета Марковић, Петар Митропан, проф. Михајло Ђорђевић, проф. Рашко Димитријевић и Лука Семеновић.

Управо на иницијативу још младог Удружења, две године касније формиран је Савез књижевних преводилаца Југославије, чији је први председник био тадашњи председник УКПС, Живојин Симић. Тада је Удружење стекло статус члана Међународне преводилачке организације ФИТ (Fédération Internationale des Traducteurs), а данас је оно члан SEATL-а, европске асоцијације националних књижевно-преводилачких удружења.

После смрти Милоша Ђурића утемељена је, године 1968, прва, а и дан-данас најважнија награда коју Удружење књижевних преводилаца додељује сваке године уз подршку Министарства културе и информисања. Признање које носи Ђурићево име било је и остало мотор који покреће књижевне преводиоце да пруже максимум, да се докажу, да се наметну, да испоље управо оне црте које одударају од њихових, нажалост, преовладавајућих еснафско-персоналних својстава: да су повучени, да су претерано обзирни, да су пасивни.

После *Ђурића*, а поред *Награде УКПС за животно дело*, први пут додељене 1987. године, Удружење је у свом богатом историјату установило или учествовало у заснивању многих значајних и престижних књижевно-преводилачких награда: *Јован Максимовић*, *Радоје Татић*, *Михајло Ђорђевић*, *Александар Спасић*, *Гордана Тодоровић*, *Бранко Јелић* (заједно с Француским институтом у Србији), *Љубиша Рајић*, све до ове године установљене *Награде Матилда Трифуновић*, коју додељује у сарадњи с Хуманитарном фондацијом *Храст*.

Осим награда и непрестане борбе за права књижевних преводилаца и њихов статус самосталног уметника, борбе у којој су, неретко, а нарочито у новије време, постигани резултати који се, у

општем друштвеном контексту, могу сматрати фасцинантнима – најважније обележје Удружења књижевних преводаца Србије свакако је часопис *Мостови*, који у континуитету излази од 1970. године. *Мостови* су својеврсна хроника, у њима је садржан историјат асоцијације наших књижевних преводаца, с покојим моментом који и данас може да нас онеспокоји, али и насмеје:

„Сама чињеница да од 300 чланова Удружења скупштини присуствује свега нешто више од 40 речито говори о интересовању чланства за рад свог Удружења.“

Не, није ову реченицу изговорио нико од нас, чланова актуелног Управног одбора УКПС, ни прошле ни претпрошле године. Изговорио ју је, пре тачно пола века, Александар Спасић, чије речи, да цитирамо издање *Мостова* за период јануар-март 1971. године, „најбоље изражавају расположење које је владало на скупштини“.

Бесмислена носталгија

Исте те године, само у издању које покрива временски распон јул-септембар, *Мостови* преносе „Правилник о минималном награђивању књижевног преводачког рада (дефинитивни текст саображен одлукама последње скупштине УКПС)“. Правилник је имао 15 тачака, а посебно је, и из ондашњег, очигледно, а и из садашњег угла занимљива Тачка 12: „Име преводиоца има обавезно да стоји на унутрашњој насловној страни књиге (фронтиспису), а у случају превода песничких дела и на корицама, односно заштитном омоту. Име преводиоца има такође да стоји на позоришним плакатима и програмима.“

Ми Срби смо генерално склони некритичкој, па и безумној носталгији, те призивамо нека времена где су цветале руже, а онда, рецимо, погледамо *Мостове* (април–јун 1972) и прочитамо следеће:

„Морални и материјални положај преводаца оцењен је као врло неповољан“, стоји у извештају са редовне годишње скупштине одржане 28. маја 1972, у којем се говори и о „вишегодишњој кризи издавачке делатности, која је само у последње две године (дакле од 1970. до 1972, прим. аут.) опала за 15,3%“. Даље пише: „Опадање издавачке делатности, које се очитује у престанку рада неких издавачких предузећа и укидању многих угледних едиција, нарочито погађа преводаштво. Број наслова у подручју књижевности смањен

је за 21,7%, а ако се из ове области издвоје књижевни преводи, бројка се пење на 37,7%.“

Удружење књижевних преводаца Србије је данас, а и не само данас већ добрих четврт столећа уназад, институција која делује независно од водећих политичких фактора. Власти се смењују, али изван систем ипак је успостављен, и у оквиру тог система Удружење се залаже за права својих чланова, а и оних који нису чланови али су преко УКПС стекли статус самосталног уметника. Та, условно речено, политичка независност није, међутим, одувек била одлика удружењске свакодневице. Доказе проналазимо у издању *Мостова* од априла-јуна 1980, у периоду кад се Социјалистичка Федеративна Република Југославија опраштала од маршала Тита.

Дана 5. маја 1980. УКПС је упутило телеграм Председништву СФРЈ, у којем је управо упокојени Јосип Броз назван „нашим великим другом и пријатељем читавог напредног света“, да би уследио поетски узлет: „Друг Тито је толико прожео сваки тренутак нашег живота, и сваку нашу мисао и намеру, да никада нећемо бити ближи истини него ако кажемо да је његова смрт само привидна.“

У телеграму Извршном комитету Савеза комунисте Југославије, уз изразе саучешћа, руководство УКПС рециклира познати поклич: „Ми смо Титови – Тито је наш!“, док се у телеграму упућеном, како пише, „породици друга Тита“ опет појављује мистична нота: „Никада као до сада нисмо били свесни утешног, колективног продужавања живота и мишљења као у тренуцима ове велике и свеопште жалости.“

Јоруба и БЕПС

Не сведоче *Мостови* само о великим донетима нашег књижевног преводаштва, па ни о невољама и бременима разних времена кроз које је Удружење храбро пројахало. Кад седнете да прелиставате документацију, наилазите и на праве драгуље, као што је, рецимо, есеј Улија Белера (у преводу с енглеског Даше Шашић) под насловом „О превођењу јоруба поезије“. Овај есеј објављен је у једном од бројева *Мостова* из 1991. године, уз напомену да је јорубом у то време говорило „око 10 милиона људи из Западне провинције Нигерије, неких делова Северне провинције и Бенина“, при чему су „транскрипцију извршили хришћански мисионари почетком 19. века“.

Ули Бејер маестрално указује на акценатску чаролију јоруба језика кроз ове живописне примере:

àgbòn – брада
àgbon – кокос
agbòn – корпа
agbón – оса
àgbôn – папрено

или:

kólókóló – потајно
kólokòlo – заобилазно
kòlòkóló – блатњаво
kòlòkòlò – лисица

Једна од главних тековина седмодеценијске борбе коју води Удружење књижевних преводаца Србије свакако су и Београдски преводачки сусрети (БЕПС), који се ове године одржавају 46. пут. Годинама је БЕПС имао и своје редовно издање, зборник „Преводна књижевност“, у којем су објављивана излагања учесника на овој престижној међународној манифестацији одржаваној испрва у Народној библиотеци Србије, а потом у Француској 7. Време, међутим, чини своје, а Удружење настоји да држи корак с њим. У последњих десетак година, највише захваљујући чланицама актуелног Управног одбора УКПС и Одбора за међународну сарадњу УКПС Весни Стаменковић и Ксенији Влатковић, уз непроцењив допринос Јелене Стакић, БЕПС се ослободио терета некадашњег реномеа који су обликовале дуге, понекад сувопарне, академске беседе, и преобразио се у модеран сабор књижевних преводаца, којима је ова манифестација прилика да разговарају, да се сусретну са српским ауторима које преводе на своје језике, да се друже, да о свом стваралаштву причају као уметници, и да проведу неколико дана у Београду и Србији као своји на своме.

Владимир Д. Јанковић

Додељено признање Дмитрију Мизгулину за изузетан допринос развоју српско-руских културних веза и промовисање српске књижевности у Руској Федерацији

Удружење књижевних преводилаца Србије доделило је признање Дмитрију Мизгулину за изузетан допринос развоју српско-руских културних веза и промовисање српске књижевности у Руској Федерацији.

Дмитриј Александрович Мизгулин рођен је 10. септембра 1961. у Мурманску. Мизгулин је завршио Лењинградски финансијско-економски институт Н. Вознесенског (1984) и књижевни институт Горки (1993). Био је председник корпорације „Телевизија и радијске вести” (2016–2017) и депутат Думе Ханти-Мансијског аутономног округа Југре (2006–2016). Посебно је, у датом случају, важан његов ангажман на развијању веза међу словенским народима, а за нас између Русије и Србије. На његову иницијативу књижевна награда „Југра“ постала је међународна јер је укључила номинацију књига словенских аутора чији су лауреати потом, између осталих, постали Горан Петровић, Гордана Ћирјанић, пољски писац Јануш Леон Вишњевски, македонски писац Венко Андоновски и други чешки, бугарски, словеначки и грчки књижевници и преводиоци. На Мизгулинову иницијативу установљена је награда за преводиоце „Словенска повезујућа нит“.

Добротворни књижевни фонд „Дорога жизњи“ („Пут живота“), на чијем је он челу, издао је неколико алманаха словенских писаца, а захваљујући његовој подршци на руском језику објављене су и књиге Горана Петровића и Гордане Ћирјанић. Српски писци су уз подршку фонда наступали на универзитетима у Тјумену, Југри, Москви и Санкт-Петербургу.

Од 2011. Дмитриј Мизгулин председник је Управе Ханти-Мансијске списатељске организације Савеза писаца Русије. Секретар је управе савеза писаца Русије. Академик је Петровске академије наука и уметности, Руске академије природних наука, Међународне словенске књижевне академије наука (Бугарска). Аутор је низа књига поезије међу

којима су и Зимски пут (1995), О чему се бринула душа (2003), Две реке (2004), Географија душе (2005), Изабрана дела (2006). Мизгулинове књиге имају посебна издања на француском, енглеском, српском и другим језицима. Био је и косценариста неколико уметничких и документарних филмова. Заједно са Сергејом Козловом коаутор је романа о Првом светском рату и породици Романових Романови: оданост и издаја, а такође и сценарија серије према том роману која ће бити емитована на Првом каналу крајем ове године.

Указом Председника РФ одликован је Орденом Удружења за учвршћивање сарадње нација и народности (2011).

Признање Удружења књижевних преводилаца Србије је чин и знак захвалности у име српске културе за његов досадашњи рад.

Додељена Награда „Матида Трифуновић“

У Удружењу Књижевних преводилаца Србије 27. септембра ове године први пут је додељена новоустановљена књижевнопреводачка **Награда „Матида Трифуновић“**, која носи име наше познате драмске преводитељке с немачког језика, а додељиваће се сваке друге године за најбољи превод драмског текста на српски језик, било да је он објављен у књизи или часопису, било да је изведен на позоришним сценама у Србији. На конкурс, који је трајао до 10. јула, стигло је више од 30 радова наших угледних књижевних преводилаца који су се, између осталог, окушали и у превођењу драмских текстова страница утора.

Жири који је радио у саставу Бојан Јовић, Зорислав Паунковић, и председник жирија Новица Антић, одлучио је да за добитника буде проглашен **Реља Дражић**, за превод драме „Подневна звона“ аустријског писца Хајнца Рудолфа Унгера, објављен у двотомној књизи „Шварцмалери аустријске позорнице“ (Нојзац, Нови Сад 2019.)

Додељена Награда „Бранко Јелић“ за 2021. годину

У Француском институту у Београду 29. септембра ове године организована је свечана додела **Награде „Бранко Јелић“** за 2021. годину. Награду заједно додељују Француски институт у Србији и Удружење књижевних преводаца Србије.

Чланови жирија, преводиоци Милош Константиновић, Александра Тадић и Владимир Д. Јанковић једногласно су одлучили да Награду „Бранко Јелић“ за најбоље преводе са француског, објављене у 2020. години, доделе следећим преводима:

У категорији **ИДЕЈЕ** (есеј, друштвене науке) добитник је **Душан Јанић** за превод есеја „Митови, снови, мистерије“ Мирча Елијаде, Академска књига, Нови Сад 2020.

У категорији **ФИКЦИЈА** (роман, драма, поезија) добитник је **Горан Костровић** за превод романа „Малпертуи“, Жан Ре, Орфелин, Нови Сад, 2020.

У категорији **ОТКРИЋА** (књиге за младе, стрипови, графички романи, монографије, путописи, биографије, аутобиографије...) добитник је **Бојан Марковић** за превод стрипа „Пандемонијум“, чији су аутори Кристоф Бек и Стефано Рафеле, а објавила га је Голконда, Београд 2020.

Образложење одлуке о кандидатима за доделу признања за врхунски допринос у области културе

Удружење књижевних преводаца Србије и Српски ПЕН центар су у складу са Уредбом о ближим условима и начину доделе признања за врхунски допринос националној култури, односно култури националних мањина (у даљем тексту: Уредба) 23. новембра текуће године донели одлуку да за Признање за врхунски допринос

националној култури, односно култури националних мањина (у даљем тексту: Признање) предложи три књижевна преводиоца:

Неду Николић Бобић

Арпада Вицка

Радмилу Мечанин.

Одлука је донета након процедуре прописане Уредбом, а у складу са актом Листа награда и признања, који доносе репрезентативна удружења за своје подручје културе.

Од седам кандидата који су доставили пријаве

1. Арпад Вицко
2. Неда Николић Бобић
3. Радмила Мечанин
4. Аријана Божовић
5. Љубица Росић
6. Силвија Монрос Стојаковић
7. Јелена Новаковић

управни одбори два репрезентативна удружења за подручје Књижевно преводилаштво су на заједничкој седници одржаној 23. новембра 2021, након темељног разматрања приложеног материјала, путем тајног гласања донели одлуку да Министарству предложи Неду Николић Бобић, Арпада Вицка и Радмилу Мечанин.

Резултат тајног гласања на заједничкој седници два управна одбора:

Неда Николић Бобић је добила 12 гласова од 14 присутних чланова управних одбора

Арпад Вицко је добио 10 гласова од 14 присутних чланова управних одбора

Радмила Мечанин добила је 8 гласова од 14 присутних чланова управних одбора

Аријана Божовић је добила 5 гласова од 14 присутних чланова управних одбора

Силвија Монрос Стојаковић је добила 3 гласа од 14 присутних чланова управних одбора

Љубица Росић је добила 2 гласа од 14 присутних чланова управних одбора

Јелена Новаковић је добила 1 глас од 14 присутних чланова управних одбора

Чланови управних одбора су констатовали да свих седам кандидата који су поднели пријаву задовољавају у мањој или већој мери услове за добијање Признања, али на крају су после помног разматрања свих пријава издвојили, у складу са пропозицијама из Уредбе и из Листе награда и признања, три кандидата.

Душко Паунковић, председник УКПС

Вида Огњеновић, председница Српског ПЕН центра

Додељена Награда „Милош Н. Ђурић“ за 2021. годину

У просторијама Удружења књижевних преводилаца Србије, 7. децембра ове године, свечано су уручене награде добитницима овог престижног преводилачког признања, које се сваке године додељује најуспешнијим преводима из области прозе, поезије и хуманистике.

Извештај жирија за Награду „Милош Н. Ђурић“ за 2021. годину

Жири за доделу Награде „Милош Н. Ђурић“ ове године радио је у саставу: Марко Чудић, председник, Неда Николић Бобић, Сања Карановић, Мила Гавриловић и Весна Стаменковић.

На својој првој седници 4. новембра 2021. жири се конституисао и изгласао Марка Чудића за председника жирија. На истом састанку је евидентиран број издавача који је конкурисао уз закључак да су се ове године одазвала, 23 издавача, са 74 наслова.

На наредним састанцима (11. новембра, 18. новембра, 25. новембра и онлајн седници 30. новембра) жири је разматрао преводе који су се нашли у конкуренцији за награду.

Након једномесечног рада жири је на последњем састанку, одржаном 2. децембра, донео коначне одлуке о најужем избору и награђеним књигама:

Из области поезије у најужем избору наша су се следећа дела:

Ц. Р. Р. Толкин, *Берен и Лутхијена* са енглеског превео Владимир Д. Јанковић, Публик Практикум, Земун 2021.

Ефтихија Панајоту, *Црна Моралина*, с новогрчког превео Саша Ђорђевић, Трећи Трг, Београд 2021.

Торгеир Ребољедо Педерсен, *Зумбулевари*, превела с норвешког Софија Биланџија, Трећи Трг, Београд 2021.

Из области прозе у најужем избору наша су се следећа дела:

Регина Шер Бог станује у Ведингу, с немачког превела Маја Анастасијевић, Службени гласник, Београд 2021.

Карлос Фуентес Године са Лауром Дијас, са шпанског превела Бојана Ковачевић-Петровић, Академска књига, Нови Сад 2021.

Петра Сокупова На море, с чешког превела Тихана Хамовић, Трећи трг, Београд 2020.

Из области хуманистике у најужем избору су се наша следећа дела:

Крис Викам Наслеђе Рима. Европа и медитеран 400 – 1000. – с енглеског превела Марина Адамовић Куленовић, Цлио, Београд 2021.

Антологија јапанског есеја (изабрала Кајоко Јамасаки), с јапанског превео Далибор Кличковић, изабрала Кајоко Јамасаки, Службени гласник, Београд, 2020.

Ђерђ Ендре Сењи Џон Ди и доктрина егзалтације с енглеског превео Ноел Путник, Федон, Београд 2020.

Жири је на крају донео следеће одлуке:

1. Награда за најбољи превод из области поезије у 2021. годни додељује се **Владимиру Д. Јанковићу** за превод дела „Берен и Лутхијена“ Ц. Р. Р. Толкина, издавач Публик Практикум, Београд, 2021.

2. Награда за најбољи превод из области прозе у 2021. години додељује се **Маји Анастасијевић** за превод књиге Регине Шер Бог станује у Ведингу, издавач Службени гласник, Београд, 2021.

3. Награда за најбољи превод из области хуманистике у 2021. години додељује се **Марини Адамовић Куленовић** за превод књиге Криса Викама Наслеђе Рима. Европа и медитеран 400 – 1000., издавач Клио, Београд, 2021.

Све одлуке жири је донео једногласно.

Београд, 02. децембар 2021.
Чланови жирија:

Марко Чудић
Неда Николић Бобић
Сања Карановић
Мила Гавриловић
Весна Стаменковић

Образложење жирија за доделу награде за најбољи превод у области поезије у 2021. години делу „Берен и Лутијена“ Џ. Р. Р. Толкина, које је са енглеског превео Владимир Д. Јанковић, издавач Публик Практикум, Земун 2021

По повратку с ратишта 1917. године Џон Толкин је, шетајући се јоркширском шумом, угледао своју супругу Едит како плеше на пропланку обраслом белим цветовима. Осетио је неизрециву радост, какву није осетио никад више у животу. Тада се у његовој машти родила идеја о Лутијени, бесмртном натприродном бићу, ћерки елфског краља, која се заљубљује у Берена, обичног смртника. Лутијена се због љубави одриче своје бесмртности, а Берен, да би добио од елфског краља њену руку, мора да му донесе Силмарил, драгуљ из круне страшног Мелкора, злог хтонског божанства. Прича о љубави Берена и Лутијене пуна је патњи, забрана, искушења и опасности. Она заузима централно место у епопеји Силмарилион, коју је, као и Причу

о Берену и Лутијени, после смрти Џона Толкина, уредио и објавио његов син Кристофер. О томе какав је значај прича имала за Џона Толкина најбоље говори чињеница да је, по његовој жељи, на гробу његове супруге уклесано име Лутијена, а на његовом – Берен. Кристофер Толкин је приређивач свих постхумно објављених дела Џона Толкина, а Причу о Берену и Лутијени уредио је и објавио у својој 92 години.

Џон Толкин се из рата вратио као сломљен човек, и донекле је спонтано, такорећи у терапеутске сврхе започео стварање у мапшти читавог света из далеке прошлости, у којој природом владају моћне силе оваплоћене у носиоцима принципа, или онога што ће касније постати принципи, а за сада су још сирове стихије, које се боре за превласт. Међу вилама, чаробњацима, полубожанствима, живе и људи, који наизглед немају шта да траже у тим тектонским сукобима, али који, као Беран, могу да постигну све ако их води узвишено начело.

Причу о Берену и Лутијену можемо шватити као алегорију, као транспозицију људског односа у живописан оквир раскошне бајке. Све што се дешава Берену и Лутијени може бити преведено на језик стварности и обичности, може бити дешифровано. Као што је Толкин видео Едит у шуми како плеше, тако је и Берен срео Лутијену у шуми. као што је Толкин, као католик, био непожељан просац за Едитину породицу, тако је и Берен за Лутијениног оца само човек. Управо због преводљивости ово дело оставља неизбрисив утисак на читаоца, који не мора бити свестан шифре, али она се на архетипском нивоу отвара у њему и постиже оно чему тежи сва уметност – преображава га. Дело се ослања на матрицу класичног средњовековног епа из епохе дворске љубави, јунак се подвргава незамисливим изазовима како би стекао – у класичном епу наклоност Лепе Госпе, а у нашој Причи право на руку вољене жене. Јер Лутијена је, иако бесмртна вила, ипак и пре свега жена. Јунак је заљубљен у женско начело код ње. Њена натприродна димензија је само препрека на путу њиховог сједињења. Последња и најлакша, додуше, али она ће на крају бити савладана. Лутијена се одриче бесмртности у име љубави.

Еп је у оригиналу писан високим стилем, којим се и иначе одликују Толкинова дела. Стих је четворостопни јамб, рима парна,

доследна, цезура покретна, углавном после трећег слога. У складу с природом енглеског језика, речи коришћене у поеми углавном су једносложне и двосложне. Тросложне речи су ретке, то су углавном имена. Због такве употребе речи, коју енглески језик омогућава, четворосложни јамб Џона Толкина је високо информативан, а при томе није лаконичан. Овакав версификациони оквир поставља тежак задатак пред преводиоца који жели да га сачува и да при томе пренесе и цео семантички план на језик чија структура нема нарочиту сличност с језиком изворника. Владимир Јанковић је, међутим, изузетно успешно изашао на крај с овим захтевом. Определио се за петостопни јамб, што је легитиман поступак при превођењу, пре свега због малог броја једносложних речи у српском језику, пошто је то био једини начин да не жртвује део информације коју садржи стих. Задржао је парну риму, у највећем броју случајева и правилну. Дакле, преводилац се потрудио да не изневери версификациони оквир изворника, и то је већ само по себи огромно достигнуће. Највиши домет, међутим, преводилац постиже на стилском и семантичком плану, где долази до изражаја његов изузетан таленат за преображавање, за преношење исказа, рекло би се често потпуно непреносивих. Владимир Јанковић капитално дело Џона Толкина преводи не злоупотребљавајући архаизме и канонске песничке обрасце, који често као резултат дају артифицијелан и високопаран стих. Он наизглед с лакоћом решава најкомпликованије проблеме који настају при преводу изузетног песничког дела. У сваком случају, читалац стиче утисак да је посредни лакоћа, а заправо је реч о великом дару, минуциозном раду и посвећености изабраном делу. Поред тога треба поменути и изузетно језичко богатство које налазимо у преводу Берена и Лутијене. Језичко богатство и свежину израза. Владимир Јанковић у пуној мери користи могућности које пружа српски језик, и у исто време амортизује његова ограничења, која се неминовно јављају када српски (или било који други језик) постаје језик превода. Пажљив читалац у почетку не престаје да се диви преводиоцевој вештини, да би се потом, уљуљкан у њену непресушност, потпуно препустио уживању у уметничком делу.

Жири ове године није имао тежак задатак при избору дела за Награду „Милош Н. Ђурић“ у области поезије.

Мила Гавриловић

Образложење жирија за доделу награде за најбољи превод у области прозе у 2021. години делу „Бог станује у Ведингу“ Регине Шер, које је са немачког превела Маја Анастасијевић, издавач Службени гласник, Београд 2021.

Други роман Регине Шер „Бог станује у Ведингу” пружа нам прилику да се упознамо са светом „других”. Тај свет је данас актуелан барем исто колико је био и у време о ком приповеда ауторка романа – после Другог светског рата.

Сведоци смо мигрантске кризе, која траје годинама и поприма библијске размере. Системског решења за људе који из нужде напуштају своје домове нема. Државе и владе обећавају, најављују, уверавају, а потом пребацују одговорност на суседе. У очима властодржаца мигранти су безлични скупови номинално људи, а у стварности, припадника мање вредне врсте. У међувремену се одвија лична драма сваког појединачног човека, невидљивог за оне који носе одговорност за то што се он нашао у положају у ком се нашао и који немају намеру да му помогну. Прогресивни свет се згражава из комфора својих загрејаних станова и саосећа између епизода серијала које прати. Наизглед ово чему смо сведоци нема везе с догађајима и стањем у Немачкој после Другог светског рата. Непосредно после рата или много деценија по његовом завршетку Регина Шер приповеда о људима који су се вратили из логора и покушавају да наставе свој живот тамо где је он стао кад су их одвели, о Јеврејима и Ромима. Њихове судбине описује у смиреном тону, без страсти, и управо на тај начин постиже изузетно јак ефекат код читаоца. Читалац, наиме, остаје запањен над мукама које проживљавају ти људи, који су се фактички вратили из пакла.

Ако не познајемо добро прилике у послератној Немачкој, може нам се учинити да је под савезничким надзором локална администрација – судство, општински органи, полиција – „мања од маковог зрна“, то јест да ниједном државном службенику у послератној Немачкој не би могло пасти на памет да ускраћује основна права онима који су били репресирани под нацистичким режимом. Књига Регине

Шер нам открива поразне детаље из свакодневног живота људи који су остали обесправљени и у земљи која се под принудом дистанцира од нацистичке прошлости.

Роман је писан одмереним језиком и лишен лаких и сигурних драмских ефеката. Ауторка даје глас обичној згради у Берлину, у којој живе људи који су живели у њој и пре рата. Али искуство кроз које су прошли изменило их је све. Они који би морали да осећају кривицу, не осећају је, они који би морали да буду најзад ослобођени кривице, и даље су обележени њоме. Књига је сурово сведочанство о људској суровости, недостатку емпатије и беспомоћности пред слепим силама историје.

Маја Анастасијевић нас сигурном руком води кроз замршени свет односа између бивших господара и бивших парија, између државе и појединца, између друштва и мањинских заједница. Њен српски језик ослобођен је украса и китњастости, онакав је какав мора да буде језик романа који приповеда о туробној стварности и безнађу. Преводитељка је показала изузетно умеће у превођењу овог сложеног штива, за чије савладавање су јој били потребни изузетна ерудиција и одлично познавање немачких прилика, како оних савремених, тако и оних из прошлости.

Маја Анастасијевић заслужено добија признање за најбољи прозни превод у 2021. години.

Сања Карановић

Образложење жирија за доделу награде за најбољи превод у области хуманистике у 2021. години делу „Наслеђе Рима – Европа и Медитеран 400 – 1000.“ Криса Викама, које је са енглеског превела Марина Адамовић Куленовић, издавач Клио, Београд 2021.

Марина Адамовић-Куленовић, по основној струци магистар историје уметности, дугогодишња сарадница Балканолошког института САНУ, већ безмало четврт века интензивно се бави превођењем. Као преводилац са енглеског и француског на српски, али и са српског на енглески, специјализовала се за термилошки изузетно захтевне текстове из друштвено-хуманистичких наука, у првом реду на савремено (и, додајмо одмах, врхунско) историографско и археолошко штиво, или пак на академске текстове из области историје уметности, с посебним освртом на историјат градитељства. Овакве књиге захтевају велики, често вишегодишњи труд и скрупулозност, тражење праве речи, правог термина који би у српском језику и у стручном и у стилистичко-естетском погледу одговарао оригиналу. При томе, и на плану целокупног дела, мора се пратити ритам оригинала. Да, ритам, слично као и у врхунској уметничкој прози, слично као у неком обимном роману. Често се, наиме, дешава да англоамерички аутори пишу у жанру који комбинује научни са есејистичким стилем.

Списак књига које је Марина Адамовић-Куленовић превела указује на упорно, дводеценијско, студиозно преводитељкино интересовање за управо овакав тип текста, у којем је она пронашла свој истински преводилачки глас. Све је почело сада већ давне 1997. године, када је данашња лауреаткиња превела помало научно-популарну, но прегледну и врло драгоцену књигу Габријеле Ди Кањо под насловом Микеланђело: Мајстор италијанске ренесансе (у издању Комуне из Београда). Уследио је 2003. године превод књиге-уџбеника Кевина Грина под насловом Увод у археологију: историја, принципи и методи модерне археологије у издању београдског издавача Цлио, специјализованог за теоријске и академске књиге. Овде треба рећи да Цлио, уз још неке вредне домаће издавачке куће, представља светионик

у планском и вишедеценијском издавању капиталних дела из друштвено-хуманистичких наука које су, као што знамо, можда у највећој кризи у историји.

И, можемо рећи да је ту Марина Адамовић-Куленовић пронашла, да се тако изразимо, „свога издавача“, а није уопште претерано рећи ни то да је издавач у њеној личности нашао поузданог тумача за своја врхунска и, у преводилачком смислу, често веома захтевна издања. Готово све своје преводе од тада па све до ево овог свечаног тренутка, Марина Адамовић-Куленовић објавила је управо код овог издавача. У преводу обимног другог тома Оксфордске историје хришћанства који покрива период од почетка деветнаестог века до данас, објављеном 2005. године, такође можемо уживати захваљујући њеном преводу. 2008. године објавила је превод књиге Метјуа Џонсона Археолошка теорија: увод, да би 2012. године изашао њен превод запажене историјске студије Питера Брауна Тело и друштво: мушкарци, жене и сексуално одрицање у раном хришћанству.

У ово наше време фетишизације квантитета и капиталистичке хиперпродукције, која, нажалост, не заобилази ни издаваштво, неко би се можда могао запитати, а како то да Марина Адамовић-Куленовић објављује преводе капиталних дела у просеку на сваких 4-5 година, шта она, забога, ради у међувремену?

Е па, да вам одмах откријем, имам врло валидно оправдање за своју колегиницу: у међувремену, она, наиме, неуморно преводи и на енглески језик, махом веома захтевне књиге и текстове српских историчара уметности о градитељским бисерима нашег града и наше земље, чиме и те како шири добар глас наше, а светске културне баштине. Али, и више од тога: она на енглески преводи и капиталне академске књиге и зборнике радова, наведимо овде само два наслова: превела је књигу професорке Александрине Цермановић-Кузмановић Комини - муниципиум С --- : некрополе, коју је 1998. године објавио Центар за археолошка истраживања Филозофског факултета Универзитета у Београду, као и вредан зборник академских радова Процесес оф Бузантинисатион анд Сербиа Арчаеологу у издању Византолошког института САНУ 2016. године.

Овакве књиге, овакве текстове одиста не може преводити неко ко не поседује темељна знања из свих ових научних дисциплина. Но, та знања, сама по себи, не би била довољна без дара за језик, за финесе значења, за адекватан избор речи, термина и појмова, као и за повремене синтаксичке слаломе који се можда у овом типу текста понајмање очекују.

Књига објављена ове године за чији беспрекоран превод Марина Адамовић-Куленовић, ево, добија награду „Милош Н. Ђурић” дело је познатог оксфордског професора историје Криса Викама. Наслеђе Рима: Европа и Медитеран 400-1000 амбициозан је, но са осећањем за меру изведен историографски подухват. У њему аутор настоји да покрије, на основу доступне му грађе, пре свега на латинском и грчком језику, којима одлично влада, један, у историјском смислу прилично дуг и досад недовољно скрупулозно истражен период онога што се назива позна антика и/или рани средњи век. Задивљујуће је велик и географски простор чију историју кроз ових шест векова аутор настоји да покрије. Занимљиво је да наш садашњи, словенски, румунски, мађарски, (пери)панонски простор, заједно са Скандинавијом, и делимично Шкотском и Ирском, Викам назива „Спољна Европа”, чиме као да перпетуира типични надмени, супериорни западњачки однос према централној и источној Европи, па ипак, сама чињеница да наше претходнике на овим просторима – на пример, Аваре и Хуне – уопште и помиње, хвале је вредна, а хвале је вредна и његова научничка скромност, да обузда самога себе у културама и језицима које слабије или нимало не познаје.

Главна методолошка новина коју Викам уноси јесте суштинско неверовање у телеолошки карактер историографије. Зашто бисмо, пита се Викам, пропаст Рима посматрали као нешто до чега је неминовно морало доћи, или, како он сам цитира једног свог колегу – Рим није умро природном смрћу, на њега је извршен атентат. Овај кратки а ефектни цитат уједно нам може послужити и као згодна илустрација целокупног Викамовог стила; он, наиме, супериорно барата подацима, именима, годинама, династијама, датумима одигравања кључних сукоба и ратова, али ни у једном тренутку његова књига не прераста у сувопарно набрајање фактографије, већ он податке са сјајним осећањем за меру и већ поменути прозни ритам, комбинује

са својим интерпретацијама и каткад смелим хипотезама, које се заснивају на интердисциплинарном приступу. Викам, наиме, комбинује археологију и историографију, али на савремен и приступачан начин, са нарочитим освртом на историјат образовања, али и економије и трговине у трима кључним центрима тог доба: западном делу Рима, Византији и арапском халифату. Посебно је вредан и узбудљив његов широки, компаративни увид у религијске догме тих времена и њихово – већ тада – коришћење у дневнополитичке сврхе.

Све је ово у преводилачком смислу требало испратити. Имати бескрајно стрпљење и велику концентрацију, али и умети уградити целокупно дотадашње властито преводилачко искуство и знање у превођење ове обимне књиге, која се данас користи на чак 26 светских универзитета као уџбеник. Ако можда једног дана и наши студенти историје и сродних дисциплина буду користили ову књигу, надам се да ће бар неко од њих бити свестан величине овог преводилачког подухвата, својеврсног подвига, и чињенице да је то што се тако лако пробијају кроз овако сложени текст резултат онога би што би Марина Цветајева назвала „удео труда и чуда“.

Марко Чудић

Будући да добитцима Награде „Милош Н. Ђурић“ за 2020. годину, услед епидемиолошке ситуације, награда прошле године није уручена, на овогодишњој свечаној додели прочитана су и образложења одлуке жирија за претходну годину, и уручена награда присутној добитници.

Образложење жирија за доделу награде за најбољи превод у области поезије у 2020. години делу „Доле, доле“ Данета Зајца, које је са словеначког превео Иван Антић, издавач Културни центар Новог Сада, Нови Сад 2020.

Дане Зајц, један од највећих савремених словеначких песника, рођен је 1929. а умро је 2005. Првих четрнаест година проживео је у селу Згорња Јаворшчица. Након тога, кад је спаљена кућа која је припадала његовој породици, преселио се у суседно село Врхпоље. Дане је остао најстарији мушкарац у својој породици, два његова старија брата су погинула. Овај догађај ће заувек обележити и његов живот и његово стваралаштво. У есеју Лепота мога краја из 1969. каже да је био поштеђен лепог детињства. По доласку у Љубљану 1947. године уписао се у Пољанску гимназију и из ђачког дома „Иван Цанкар“ преселио се у Раднички дом, где је живео до 1961. Дане Зајц је 1951. године на три месеца доспео у затвор. Наступио је на сцени ђачке мензе, неко из публике га је пријавио, и милиција га је затворила због вербалног деликта. После одслужења казне избачен је из гимназије и послат на одслужење војног рока – у трајању од две године. По повратку из војске, убрзо се запослио у Пионирској књижници, где је и радио до пензионисања. Сам каже да су на њега у почетку највише утицали руски песници – Јесењин, Пушкин, Лермонтов, касније је открио Георга Тракла и Бодлера. Али, како је говорио, после тридесете године спољни утицају постају мање битни. Показивао је интересовање према поезији Ане Ахматове и Марине Цветајеве. У једном интервјуу је рекао: „Најзначајније је тражити нове изразе и нове релације живота који имаш, да постанеш његов уметник. Између песама и живота песника видим значајну повезаност.“ Прву збирку поезије Спаљена трава Дане Зајц је објавио 1958. године, истина штампано је о сопственом трошку. Пошто у Радничком дому није имао где да се осами и пише песме на папиру, стварао их је у глави и учио напамет. Већ у другој књизи Груда пепела из 1961. године Дане Зајц је створио нови језик – језик од земље. Он се често приближавао граници која дели песника од мистика. Као и сви песници његове генерације, наступао је на радним акцијама, и умео је и тада да узбуди публику. Много касније заједно с Јанезом Шкофом, славним глумцем Младинског гледалишча освојиће и публику у Европи. Њихов

песнички варијете премијерно је наступио у Стразбуру на Данима словенске културе. Њихови наступи ослањали су се искључиво на снагу уметности – на реч и музику, у њима није било никаквих елемената спектакла. Наступи Зајца и Шкофа показали су да врхунска поезија може да привуче масовну публику. У едицији издавачке куће „Нова ревија“ која под насловом Интерпретације објављује књижевно теоријске студије о изабраним ауторима, Дане Зајц је био први живи песник који је добио своју свеску. Уредио ју је Борис Новак. Зајчев статус врхунског песника потврђују многе награде, али и чланство у Словеначкој академији наука и уметности и Прешернова награда за животно дело, највеће словеначко признање за уметност. Занимљиво је да је сабрана дела Данета Зајца, која је приредио Борис Новак у приватној издавачкој кући „Емоница“ 1990. објавио и због тога умало банкротирао љубљански Србин Душан Цуњак.

Преводи Зајчевих дела на некада српскохрватски а данас српски језик имају дугу традицију. Већ 1962. је у „Нолиту“ у преводу Роксанде Његуш објављена је његова књига Високи црвени месец. Новосадски књижевник Дејан Познановић је у књижевним часописима широм Југославије објавио низ Зајчевих текстова. Зајц је и сам учествовао у њиховом превођењу.

Године 1981. отишао је на организовану турнеју по Америци, заједно с другим југословенским књижевницима. Наступали су широм Америке и по речима самог Зајца, одлично су се проводили. Када је 1982. Зајц био Фулбрајтов гостујући професор на универзитету Колумбија, Јосиф Бродски је с дивљењем описао његову лирику као „велико дело малог народа“. Године 1998. добио је Јенкову награду, то је награда коју песници додељују песницима и лишена је политичког утицаја. Награду је добио за књигу Доле, доле, коју је написао након десетогодишњег одсуства са песничке сцене.

„Књигу купимо, посудимо је или украдемо, а пјесничка визија у њој је дар. Када смо на њега припремљени, не бивајући тога свјесни, тада нам се догоди мала епифанија. Већина нас се бар једном у животу суочи с умјетничким дјелом које нас заустави у рутинским кретњама и навикама. Таква нам суочења казују да нисмо то што умишљамо да смо, јер нас избаце из устаљеног колосијека и научених односа,

разоткривајући при том димензије егзистенције с оне стране свакидашњег живота. Могу нас шокирати, тјешити, узбуђивати или одбијати. Неке епифаније су алегорије које активирају кратке детонације увида у суштину ствари. Друге су попут мистериозних фабула које нас вуку у непознато; треће, опет, имају црте митских снова или филмова страве и ужаса, или чак шала. На нашем путовању од дјетињства до старости можемо их можда набројати на прсте једне руке, а оне ипак имају свој простор међу животним догађајима који су највреднији сјећања. За мене је таква била и поезија Данета Зајца”, пише у свом есеју Изазовни језик од земље Алеш Дебељак

Сам Зајц о свом стварању каже: Ритам је, и чак избор ријечи, лексика, услован. Ритам је у нашем телу. Када изгубим ритам, изгубљен сам; као кад бих залутао на путу. Као да је корак несигуран, а кретње колебљиве. Поновно налажење ритма је контакт са самим собом... Када нађем ритам, знам да јесам.

Иван Антић је с разлогом изабрао за превод књигу Доле, доле. Као одговоран преводилац, Антић зна да превођење мора бити органски чин, који извире из унутрашњости бића. Између изворног текста и преводиоца мора да се успостави танана веза, и тек ако се тај услов испуни, постоје изгледи да превод буде успешан. Да песник проговори на другом језику. Технички план једнако је важан и Иван Антић га ни у једном тренутку не занемарује. Речи које користи да би пренео песничку слику, иако наизглед обичне, свакодневне речи, које се могу чути у разним приликама, у Антићевом преводу одишу елеганцијом, отменошћу и својеврсним достојанством. Може се рећи да се Антић служи „алатом прављеним по мери“ – специјално за ову прилику. Верујем да је као илустрацију довољно навести три стиха из песме

*Сретне тако самоћа
сретне тако самоћа другу самоћу,
и прва самоћа вели другој самоћи
доћи самоћо у мој самотни дом.*

Иван Антић је преводећи збирку Данета Зајца Доле доле показао задивљујућу бравурозност и пружио читаоцима могућност да на одличном српском језику читају изузетно дело словеначког класика XX века.

Зорислав Паунковић

Образложење жирија за доделу награде за најбољи превод у области прозе у 2020. години делу „Земља коју газимо“ Хесуса Караска, које је са шпанског превела Весна Стаменковић, издавач Хеликс из Смедерева, 2019.

Хесус Караско рођен је 1972. године и слободан за једног од најзанимљивијих европских аутора млађе генерације. Као свестрана личност, пре него што се прославио као писац, био је наставник физичког, берач воћа, копирајтер. Његов први роман „Жега“, који је такође превела и српској читалачкој публици представила Весна Стаменковић, већ се сматра савременим класиком и један је од најпревођенијих романа објављених у претходних десет година, а овећан је и Европском наградом за књижевност.

У сржи његове поетике налази се природа земље и човека и веровање да смо ми као људска бића неодвојиви од земље над којом, исто као и једни над другима, континуирано вршимо насиље. Земља коју газимо је прича у којој немилосрдна природа одређује ток догађаја, а људско достојанство уздиже се огромном снагом из пукотина суве земље. У роману пратимо исповест Еве Холман, супруге дементног, некада крволочног пуковника који је почетком XX века учествовао у рату у Шпанији, у којем је погинуо њихов син. Једнога дана у њихово двориште улази неми бескућник Лева, запоседа најпре њихово имање, а мало-помало и њихове животе. Ева проналази везу између странца и смрти њеног сина и подсвесно, након година трпљења и пасивног учешћа у његовим злоделима, почиње да осећа гађење према мужу крвнику.

Реч је заправо о алтернативној повести, у којој је Шпанију анектирала једна велика европска империја. Инверзијом историје аутор

настоји да се стави у кожу потлачених, згажених, како би обрадио трауму коју и он, као припадник друштва које је током своје колонијалне историје тлачило недужне, носи дубоко у себи.

Хесус Караско нежним речима исписује свеопшту историју насиља. Ово је суштински ангажовано дело, без примесе вулгарности асоцијација или вређања читалаца манифестним пропагирањем коњунктурних модерних идеологија. Говори о начину на који се опходимо према месту на ком смо се родили, али и према планети на

којој живимо – почев од природних ресурса, које власт немилице распродаје, с једне стране, до пожртвованости човека који у сенци храста брине о усеву, с друге. Између те две крајности једна жена, а са њом и ми трагамо за смислом свог живота на земљи.

Караско је мајстор речи, стилиста који преводиоца ставља пред изузетно тежак задатак: како прецизним, сликовитим, готово поетским језиком описати суровост и насиље тако да се наизменично језите и стидите, а на крају ипак осетите смирај и прочишћење? Весна Стаменковић је својим истанчаним даром за одабир речи и врхунским познавањем језичких асоцијација учинила да Земља коју газимо најпотпуније пренесе српским читаоцима ауторову намеру, због чега жири није имао ни најмању дилему да јој додели ово велико признање.

Зорислав Паунковић

ОДРЖАНИ 46. МЕЂУНАРОДНИ БЕОГРАДСКИ ПРЕВОДИЛАЧКИ СУСРЕТИ

Овогодишњи, 46. Међународни београдски преводачки сусрети одржани су 16. и 17. децембра са темом **„ПРЕВОЂЕЊЕ КЊИЖЕВНОСТИ ЗА ДЕЦУ“** и под слоганом *ИГРА РЕЧИМА*. Услед глобалне пандемије, као и претходне године, Сусрети су одржани искључиво у дигиталној форми, преко платформе Зум. На овогодишњим Сусретима учествовали су преводиоци из Украјине, Италије, Албаније, Немачке, Хрватске, Русије и Србије.

Први дан Сусрета ове године био је посвећен догађају под називом **„ПРЕВОДАЦИСАЊЕ“**, који је ове године одржан трећи пут. Првобитно осмишљен као нека врста „спид дејтинг“ састанка између аутора и преводаца, премештен на дигиталну платформу, овај догађај, чији је циљ да упозна госте Сусрета који преводе са нашег језика са квалитетним, слабије познатим и непревођеним ауторима, омогућио је нашим гостима-писцима да се нешто опширније представе својим, надамо се, будућим преводиоцима.

Ове године у „Преводацисању“ су учествовали: **Наташа Разак**, са својим првим објављеним романом „Отров“, у издању Књижевног еснафа из Београда; **Звонка Газивода**, која је представила свој први роман „Хостел Калифорнија“, објављен у издавачкој кући Геопоетика; **Бојан Бабић**, који је говорио о свом роману „Како се једе Нар“, који је

**Za konac izrabljene ove i nastup zorli Nove,
nekima na znanje, drugima na podsećanje.**

„Ljudi se poštuju rečima, a vole ćutanjem“.

Ne dajte da vas zavode oni koji žive od zavade!

Pazite na klizing ukoliko ste uzeli auto na lizing.

**„U kola bez alkohola!“ i „Um na drum!“,
poručuje vam Agencija za bezbednost saobraćaja,**

Držite se starostavnog upozorenja Vuka Karadžića

„Odveć hitar i sreću preskoči“.

i opomene Zorana Radmilovića

„Ne može slonče u lonče!“

Izbegnite ozlede dok izvodite oglede!

**Molitvi za rod rođeni u tuđini
dodajte koju samilosnu pomisao na ojađene izbeglice
koje lutaju po vašoj otadžbini.**

**Ponavljajte tri puta dnevno:
„Očajanje je greh! Veselo srce Kunderu prede“.**

**Valja još da usisate travnjak i pokosite tepih.
Ali to ćete tek kad dođe proleće i *spleen cleaning*.**

**Nemajte brige, držimo vam fige!
Ostanite s nama i posle reklama.**

**I za kraj – umesto, kao što je red, na početku – ovaj moto,
vredan da vas, pohranjen u ličnoj arhivi, nadahnjuje dok ste živi:**

***U oluji, u buri, kraj nedaća svih,
uz teške gubitke i uz tugu kletu,
biti nasmejan, prirodan i tih
najveća je umetnost na svetu.
(Jesenjin)***

**HAPPY NEXT YEAR, BATTLE AGAINST FEAR!
MERRY EVERYTHING AND HAPPY ALWAYS!**